

se je izrazil, da je treba pač daljšega premisleka, predno se Perzija preosnuje po Mazdekovi teoriji.

Zahteval je šest mesecev odloga, da se stvar temeljito preuči in premisli. Kraljevičev svet je prodril. Kesra zbere krog sebe najmodrejše može celega kraljestva; ž njimi je hotel razmišljati in premotovati socialno vprašanje in njegovo najnovejšo razlago. Posvetovanja so se srečno zvršila, in po določenem času pozove mladi princ Mazdeka k javnemu razgovoru. Razgovor je bil jako slovesen. Mazdek je zagovarjal svoje trditve, in malo da mu ni zbor že pritrdil. Tu vstane neki govorniško nadarjen kraljevičev prijatelj in njegov spremnik — mobed. Firduzi nam opisuje njegov nagovor proti Mazdeku tako-le:

Ti, modrijan, nas vabiš v past
Za skupnost žen in za skupno last.
Če bodo pa skupne nam vse žené,
Kedo za očeta, za deco izvé!
Če bodo jednaki vsi povsod,
Kedo bo še sluga, kedó gospod?
Kedo bo še delal, se péhal z rokó?
Od greha se čednost ločila ne bo.
Kedo bo umrle v lasti sledil?
Iz kralja bo kmet si norce bril.
V puščavo se svet izpremenil bo;
Gorjé ti, Iran, če bo vse tako!
Če vse bogato, kdo kupec bo?
Če vsi gospodarji, služabnik kedó?
Pobožna vera tako ne učí;
Skrivaj ti kak „div“ je preslepil očí!
V peklo zapeljúješ uboge ljudi.
Krivica in greh se pravica ti zdí.

Ta govor je pomagal. Mazdek se ni mogel več opravičevati. Huda mu je bila; z uma svitlim mečem je bil premagan. Kralj se je razjezil in njegovega socializma je bilo popolnoma kraj. Izročil je Mazdeka svojemu kraljeviču Kesri-Nuširvanu, naj stori ž njim, kar mu drago.

Poziv slovenskim skladateljem!

Odbor „Slov. pevskega društva v Ptuj“ razpisuje s tem dve častni nagradi à 80 kron a. v. za dve najboljši skladbi za moški ali mešani zbor, ter se obrača do vseh rodoljubnih slovenskih skladateljev z iskreno prošnjo, da se temu pozivu v povzdigo in razvoj domačega petja častno in mnogobrojno odzovejo.

Opozarja se, da se bo oziralo v prvi vrsti na takšne skladbe, ki morejo navdušiti preprosti

Kesra je temeljito ozdravil vse socialiste. Dal jih je 3000 zabiti z glavo v zemljo, potem je privédel k njim ponesrečenega Mazdeka, pokazal mu zapeljane ljudi in dejal: „Glej, to-le je vskalilo iz tvojih naukov!“ Njega samega pa je dal obesiti na visoko drevo z glavo navzdol in ga s pušicami umoriti.

Tako se je končal po Firduziju prvi praktični socialistični poskus na svetu.

Firduzi ima vrhu te zanimive povesti še jedno, ki nam prav tako živo slika žalostne posledice socialističnega komunizma. Čujmo še to!

Kralj Bahram potuje po svojem kraljestvu. Kamor pride, vsprejmó ga z največjo častjo, povsod mu kaže ljudstvo na vse mogoče načine svojo udanost in ljubezen. Samo v jedni vasi, skozi katero ga vodi pot, ne zmeni se nihče zanj. Brez slavnostnega nakitja so hiše; o kakem slovesnem vsprejemu ni ne duha, ne sluha. To razjari mogočnega Bahrama in v svoji jezi naroči dvorniku — mobedu, naj pokonča vso vas. Zviti mobed preišlja in preudarja, kako bi se dalo to izvésti, da bi bilo najmanj škode njemu in kralju. Modra glava jo izkuha.

Svest si svoje stvari, skliče vaščane in jim razglasi, da je kralj v svoji dobrotljivosti sklenil na poseben način odlikovati celo vas. V njegovem imenu naznani čudečim se vaščanom, da velja odslej zanje neomejena sloboda in popolna enakost. Mobed jo je uganil. Vaščanje so takoj jeli rabiti svoje nove pravice, in v kratkem času so drug drugega pobili. Vas je bila do zadnjega človeka uničena. Pokončala jo je socialistična ideja.

Bodi, kar more, zgodovinskega jedra v teh dveh dogodbicah. Brezdvojbeno nam kaže, da je vsaj v Firduzijevem času moralo biti socialistično načelo že znano. Sicer bi ne bil slavni pesnik tako jasno in določno izkušal prepričati svojih bralcev in poslušalcev, kam vodijo take sanjarske ideje.

(Dalje.)

narod v najširšem pomenu, torej bodi pesem veličastna, lepa, preprosta, a ne pretežko umetna.

Rokopisi naj se blagovolijo odposlati podpisnemu odboru — ime skladatelja v posebnem zavitku — do novega leta 1897.

Ptuj, dné 10. kimovca 1896.

Odbor „Slov. pevskega društva“.